

Posudek vedoucího práce

Barbora Kreuzerová – Fenomén baru a barmana za socialismu

Téma barmanství v komunistickém Československu si bezpochyby zaslouží pozornost (kterou dosud nemělo), a tak je jenom dobře, že na taková témata se studenti pokoušejí zpracovávat své závěrečné práce. Text Barbory Kreuzerové je takovým pokusem, a to pokusem se vším, co s sebou takové počáteční snahy přinášejí. Tím myslím, že v textu je vtělena jak notná dávka autorčina entuziasmu, tak také některé celkem zásadní problémy, s nimiž si nedokázala poradit.

Problémem, který vnímám jako systémový, je až přílišné spoléhání se na jeden zdroj informací, a to na bezpochyby erudovaného Alexandra Mikšovice, narátora, který autorce evidentně otevřel svět barmanství za socialistické diktatury, ale obrazně řečeno jí dveře k tomuto světu leckdy zavřel. Proč? Barbora Kreuzerová prostě a jednoduše až příliš snadno a často podléhá Mikšovicově vlivu, a to až do té míry, že u některých pasáží má čtenář pocit, zda jsou ještě stále autorčiny, nebo už z ní mluví spíše narátor. Leckdy se tato metodologická chyba stane, a to zvláště tam, kde pisatel vychází z velmi úzkého okruhu narátorů, což byl taktéž tento případ. Alexander Mikšovic vyniká i v tomto smyslu. Konstatování, že autorka mnohdy bez kritické reflexe podléhá soudům pamětníka, tak bez pochyby pro tuto diplomovou práci sedí.

Protože autorka, což je na druhou stranu i přednost, vstupovala do pole málo oraného, působí text místy nepřehledně – některé kapitoly jsou výrazně zajímavější a celistvější než jiné, které třeba mohly být úplně vynechány (například kapitoly „krátce o...“ – což jsme koneckonců s diplomantkou řešili). Text by se potom zhutnil, takto trochu působí tak, že autorka honila „více zajců“, ale výsledek je ucházející jen v některých případech. Tato systémová chyba je ale vysvětlitelná právě již zmíněným entuziasmem: Barbora Kreuzerová prostě chtěla mít co nejširší záběr. A entuziasmem je zřejmě zapříčiněná i ta na první pohled drobnost, která ale působí rušivě, a tou jsou obrázky navkládané přímo do těla textu – i to šlo vyřešit přehledněji, systémověji.

Text neobsahuje pouze tato systémová pochybení, má i některé, a po pravdě zcela zbytečné, nedostatky. Například když autorka píše, že práce pánů Františka Daška a Jiřího Kuliše nebyla příliš přínosná, nicméně že prý „byla důležitá pro hledání dalších publikací“ (s. 13). Vzhledem k tomu, že tato kniha v sobě obsahuje seznam literatury o třech dalších titulech, z nichž se v práci Barbora Kreuzerová neodvolává ani na jeden (a celkem logicky, protože ty publikace nejsou nijak podstatné).

Nebo jiný příklad nepřesnosti, spíše nějakého zkratu, kterých by šlo uvést více. Na s. 71 autorka píše, že „do té doby na Západě fungovaly jen dvě československé restaurace a to v Moskvě a ve veletržním Lipsku.“ I takovéto nepřesnosti v textu nemusely být.

Na straně druhé lze vnímat i pozitiva: jednak už zmíněný entuziasmus (autorka práci psala de facto úplně samostatně) a zajímavého pamětníka A. Mikšovice (bohužel pamětníků byl malý vzorek), jednak ale lze říci, že některé kapitoly snesou celkem přísná měřítká a jsou nositelkami zajímavých informací; obecně lze toto konstatování vztáhnout na ty kapitoly, kde se autorka opírá o dobový tisk (v drtivé většině časopis Československé pohostinství a cestovní ruch) nebo o dobovou legislativu. Kdyby dokázala téma udržet sevřené a nerozprostírala by jej někdy až do přílišného výčtu, povýšila by svůj text o několik pater.

Závěrem je možno proto říci, že text má některé zásadní vady (metodologické i strukturální), že ale přesto je možné jej přijmout k obhajobě a bude záležet na schopnostech diplomantky u obhajoby. Jedná se o poctivý pokus o vhled do problematiky barmanství a průkopnické pokusy by se měly cenit. Proto text doporučuji a navrhuji mu výchozí hodnocení stupněm lepší **dobře**.

V Praze 27.1.2014

.....
PhDr. Přemysl Houda, PhD.